

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

20 листопада 2008 року

№35(2850)

Співпраця європейських технічних університетів

Представники технічних університетів Центральної та Східної Європи 6 листопада підписали в Варшаві Протокол про наміри щодо подальшого співробітництва. НТУУ «КПІ» представляв ректор М.З. Згуровський, який і поставив підпис під документом від імені нашого університету.

Протокол також підписали ректори (представники) Берлінського університету технологій, Будапештського університету технології та економіки, Чеського технічного університету, Норвезького університету науки та технологій, Санкт-Петербурзького державного політехнічного університету, Словашького університету технологій, Віденського університету технологій, Вільноського технічного університету Гедмінаса та Варшавського технологічного університету.

Цим документом Сторони підтвердили свій намір заснувати Платформу з співробітництва провідних технологічних університетів Центральної та Східної Європи. Метою Платформи визначено створення дискусійного форуму

технологічних університетів регіону з найважливішими питань науки та сучасної освіти; об'єднання академічного середовища університетів; спільне вирішення регіональних питань щодо освіти, наукових досліджень, обміну сучасними технологіями та фінансування вищої освіти; підвищення престижу університетів як у Європі, так і у світі; зміцнення позиції університетів у міжнародних рейтингах.

Досягти задекларованих цілей передбачається завдання розвитку та використанню найкращих методик сучасної інженерної освіти в регіоні, які базуються на трикутнику знань: освіта, дослідження та інновації; встановленню тісної взаємодії з промисловістю та підприємствами, які співпрацюють з університетами для створення ефективних каналів передачі сучасних технологій; обміну студентами та викладачами; створенню спільної програми, направленої на захист інтелектуальної власності університетів; обміну досвідом сучасного управління технологічними університетами

та фінансування науки й вищої освіти; міжнародний відкритості університетів; координації співробітництва з міжнародними організаціями, які займаються інженерною освітою та технологічними дослідженнями, з урахуванням загальній політики Асоціації європейських університетів.

У найближчих планах – вибори Робочої групи, яка протягом 6 місяців розробить План роботи на 2009 рік. До

Робочої групи входять представники від кожного університету-учасника Протоколу про наміри.

Тісна співпраця університетів, які мають давні освітні й наукові традиції, високий інтелектуальний потенціал та великий вплив на європейський ринок освіти, сприятиме економічному, культурному та соціальному розвитку Європи, підвищить престиж та авторитет усього регіону.

Інф. «КПІ»

ЖІНКА В НАУЦІ ТА ОСВІТІ

6-8 листопада в НТУУ «КПІ» відбулася IV Міжнародна науково-практична конференція «Жінка в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє», присвячена 130-річчю вищої освіти жінок в Україні. Серед організаторів: Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерство культури і туризму України, Програма рівних можливостей ПРООН, Громадська організація «Жінки в науці», ка-

інформатика» при НТУУ «КПІ», Міжнародна організація «Жіноча громада», Український міжнародний комітет з питань науки та культури при НАН України, Український центр гендерної освіти при НТУУ «КПІ».

На відкритті конференції, що відбулося в залі засідань Вченого ради НТУУ «КПІ», учасників конференції, оргкомітет та закордонні гости привітав проректор з міжнародних зв'язків НТУУ «КПІ» чл.-кор. НАН України С.І. Сидоренко.

З вітальним словом виступили також В.М. Мельник, радник Міністра у справах сім'ї, молоді та спорту, Елла Ламах, директор департаменту сімейної та гендерної політики Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Віра Троян, профе-

сор, доктор біологічних наук, голова громадської організації «Жінки в науці», Ярослав Яцків, академік НАН України, директор Головної астрономічної обсерваторії НАНУ та Гелена Гетшильд (Helene Götschel), професор Оденбурзького університету (Німеччина).

Гендерні проблеми сучасного наукового простору висвітлювались на пленарному та секційних засіданнях. Відбулися презентації та стендові доповіді українських та закордонних учасників.

Символічно, що день відкриття конференції збігся з днем народження (7 листопада 1867 р.) двічі лауреата Нобелівської премії Марії Склодовської-Кюрі. До цієї річниці у рамках конференції було проведено круглий стіл «Молодь та наука», на якому відбулася жвава дискусія щодо важливих для молоді аспектів наукового зростання в гендерно диференційованому суспільстві. Запам'яталось також спілкування з українською жінкою-космонавтом Н.Адамчук-Чалою та відвідання Головної астрономічної обсерваторії НАН України. Актуальним був також круглий стіл на тему «Культура української наукою мови та наукової термінології», на якому учасники конференції обговорювали гендерні аспекти термінологічної системи України.

Ю.Стребкова

У кожній знаменитості є свої «міфи». Думою, ніхто не заперечить, що Київський політехнічний інститут теж можна назвати такою собі «знаменитістю», і його «міф» – це міжуніверситетський медико-інженерний факультет (ММІФ). Те, що деканат факультету знаходитьться на 5 поверхі поліклініки, а пари у студентів проводяться, окрім КПІ, в різних куточках Києва, не значить, що «міміфівці» відрівні від КПІшного життя. І те, що група ІМ-43 з міжуніверситетського медико-інженерного факультету виграла у конкурсі «Краща група університету», лише підтверджує вище сказане.

Положення про конкурс на кращу групу університету передбачає довгий список вимог. Звичайно, що більшість їх становлять кількісні показники – середній бал успішності, цифри наукових статей, публікацій, участі у конференціях та олімпіадах тощо. Однак за цифрами стоять енергійні молоді люди – веселі студенти, хороші друзі і доброзичливі одногрупники. Хто ж вони, ІМ-43, найкраща група університету?

Коли вони дізналися про отримане звання, святкували, як і завжди, всі разом, на цей раз обравши пейнтбол. А так, з першого курсу проводили вільний час і на природі, і чаючи з куратором, і організовуючи походи в те-

Краща група КПІ

і техніки України, членом-кореспондентом Міжнародної академії астронавтики В.П. Яценком. Цей поетичний клуб власними силами випускає невеликі збірки студентських «проб пера», серед авторів і Олена Лісовець та Костянтин Барабановський з ІМ-43. А «іемівці» брат і сестра Дмитро та Юлія Неволіни паралельно

навчаються в консерваторії, крім цього Юлія несе почесні обов'язки профорга групи і отримувала іменну стипендію. Не обійшлося і без туристик. Любі Солодка активно займається цим видом спорту і побувала у Криму та Карпатах. А «старосту» над цими всіма яскравими особистостями ще з першого курсу не менш енергійна дівчинка – Олена Шевченко, яка певний час була і факультетською старостою.

Щороку ММІФ на чолі з деканом бере участь у заході «Пробіг заради життя», і ІМ-43 разом з іншими курсами бере у ньому участь.

Спеціальність групи ІМ-43 – «Інформаційні управлюючі системи та технології». Такий вибір професії був зумовлений перспективністю даного напрямку та його новизною. І бажання дізнатися нове у кращій групі університету не зникло до 5 курсу. Як зазначає їхній куратор, ст. викладач Олена Володимирівна Яценко, студенти надзвичайно активні, виявляють інтерес до навчання, старанно підходять до завдань, з ними надзвичайно приемно працювати – бакалаврські дипломи більшість захистила на одні п'ятирки.

Побувають на ММІФі певний час традиція тьюторства – на добровільних засадах старшокурсники допомагали

Закінчення на 2-й стор.

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 Міжнародна
співпраця

2 Викладач-
дослідник
Л.Ф. Головко

3 Підсумки V
конкурсу
грантів

4 Інженерно-
хімічному
факультету
– 70!

5 Живопис без
пензля і фарб

Цікава
«інтонологія»

Викладач-дослідник Л.Ф.Головко

Ми продовжуємо знайомити наших читачів з переможцями загальноуніверситетського конкурсу "Викладач-дослідник 2007". Мова йтиме про Леоніда Федоровича Головка, професора кафедри лазерної технології, конструювання машин та матеріалознавства (ЛТКМ) ММІ, доктора технічних наук.

Л. Головко у 1974 році успішно закінчив механіко-машинообудівний факультет КПІ за спеціальністю "Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти". Тоді ж він розпочав працювати на кафедрі лазерної технології, конструювання машин та матеріалознавства на посаді старшого інженера, а потім – молодшим науковим співробітником, старшим науковим співробітником, доцентом, з 1994 р. – професором. Проф. Л.Ф. Головко успішно поєднує викладацьку та наукову роботу: на кафедрі ЛТКМ він викладає "Електрофізикохімічні методи обробки матеріалів" (головний предмет спеціальності), "Технологія лазерної обробки" та "Фізичні методи дослідження" й паралельно займається науковою діяльністю.

Коло наукових інтересів Леоніда Федоровича охоплює такі напрями: структурно-фазові перетворення в поверхневих шарах матеріалів при їх нагріванні, термоциклуванні, термодеформаційному зміщенні, легуванні, наплавленні потужним лазерним випромінюванням; явища аномального масопереносу, ініціюваного лазерним опроміненням; створення композиційних матеріалів та вирощування трьохвимірних виробів; розробка принципово нових технологій керування жорсткістю складних просторових металевих конструкцій зміненням напружено-стани матеріалів, визначеннями їх ділянок; дослідження комбінованих процесів лазерної обробки матеріалів з використанням додаткових джерел енергії – плазми, електричного розряду, ультразвуку; дослідження процесів взаємодії лазерного випромінювання з біологічними середовищами.

Результати наукових досліджень проф. Л.Ф. Головка були опубліковані у понад 200 наукових працях, у тому числі в 10 монографіях (3 монографії перевидані у США, Китаї та Болгарії, одна видана у

Л.Ф. Головко

США). Також науковець отримав 26 авторських свідоцтв на винаходи та 6 патентів України.

У 2001 р. на запрошення Лазерного інституту Америки проф. Л.Ф. Головко став одним із співавторів всесвітньо відомого довідника з лазерної технології – *Lia Handbook of Laser Materials Processing*. L.F.Golovko et all. Laser Institute of America. Orlando, USA, 2001, (715р). Співавторами цього видання були провідні вчені Америки, Японії, Німеччини, Англії, Франції, Швейцарії. Варто наголосити, що в роботі над виданням брали участь тільки двоє вчених з колишнього СРСР. Також Леонід Федорович у співавторстві з іншими вченими є автором наукових видань "Упрочнені і легувані деталей лучом лазера", "Лазерне і електро-эрзіонное упрочнение материалов".

Проф. Л.Ф. Головко – керівник лабораторії лазерної поверхневої обробки матеріалів, професор Інституту надтвердих матеріалів НАН України та Національного авіаційного університету. Під керівництвом проф. Л.Ф. Головко на різних підприємствах промисловості України та в Польщі створено 10 виробничих дільниць лазерної обробки матеріалів.

Кафедра ЛТКМ співпрацює з українськими та закордонними науковими та освітніми інституціями: Інститутом надтвердих матеріалів НАН України (наприклад – технологія спікнення алмазовиміщуючих композицій), Національним авіаційним університетом (наприклад – тертя та зношування), Фізико-технологічним інститутом металів і сплавів (наприклад – технологія наплавлення). Інститутом геології НАН України (вивчення можливостей та розробка технологій і обладнання для руйнування гірських порід при виготовленні та перфорації свердловин), Університетом Фрідріха Шіллера, м. Йена, Німеччина (дослідження характеристик лазерного випромінювання).

Проф. Л.Ф. Головко підготував 5 кандидатів та одного доктора технічних наук. На сьогодні він є науковим керівником 4 магістрів, 4 аспірантів та одного докторанта.

Наукова діяльність Леоніда Федоровича Головка відмічена преміями Міністерства України 1981 та 1982 рр., Дипломом ВДНГ УРСР 1983 р., золотою та срібною медалями ВДНГ СРСР 1986 та 1987 рр., бронзовою медаллю ВДНГ УРСР 1985 р., премією НТУУ "КПІ" 2006 р.

Ю.Вашеїко

**Продовження.
Початок на 1-й стор.**

у позаурочний час студентам молодших курсів розібралася у певних предметах. З групи ІМ-43 «викладачами» стали Юлія Неволіна та Любія Солодка. А ще на далекому першому курсі допінгливи «ємівці» прослухали курс лекцій американського професора із Дrexельського університету й отримали сертифікати.

Сьогодні, як і завжди, ІМ-43 у постійному русі, у постійному пошуку. Звичайно, що зустрічатися почали трохи менше – більшість влаштувалася на

Краща група КПІ

роботу. Однак вони залишаються вірними своєму університету, своєму факультету і своїй дружбі. На моє запитання «Як же все-таки ви перемогли у конкурсі на найкращу групу?» вони відповіли: «Мабуть, нам просто цього дуже хотілось». Цього року вони знову хочуть стати крачими, нехай же щастить їм у цьому прагненні, і вітвінена, що ІМ-43 знову покаже себе на високому рівні.

Підготувала
Валерія Добревечір

Інвестиційний розвиток КПІ

Інвестиційна програма, яка діє в НТУУ «КПІ», передбачає розширення матеріально-технічної бази університету за рахунок залучення зовнішніх інвестицій; вирішення соціальних питань, спрямованіх на поліпшення житлових умов співробітників і студентів; удосконалення технічного рівня навчально-лабораторної бази з метою підвищення якості навчання, проведення наукових досліджень, підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Для організації цієї роботи в університеті створено інвестиційну комісію у складі представників ректорату й громадських організацій. Основними завданнями комісії є: формування пропозицій по об'єктах інвестиційної діяльності, аналіз пропозицій можливих інвесторів, економічна та юридична експертіза інвестиційних проектів, контроль за виконанням інвестиційних договорів та інформування ректорату, адміністративної ради про хід виконання проектів.

Стосовно земельних ділянок для виконання проектів, інвестиційна комісія дотримується таких принципів: будівництво навчальних корпусів і гуртожитків здійснюється на відведеніх НТУУ «КПІ» ділянках, будівництво житлових будинків – на земельних ділянках, відведеніх за рахунок земель КМДА.

На сьогоднішній день виконуються такі інвестиційні проек-

ти: будівництво навчального корпусу по вул. Борщагівській; будівництво двох навчальних корпусів по вул. Політехнічній, 7; будівництво Українсько-японського центру; будівництво IT центру, будівництво навчально-житлового комплексу по пров.

Індустриальному, будівництво планується використати для наукової діяльності в рамках Наукового парку.

На сьогодні виконано проект усього корпусу загальною площею 60 тис.

м², проведено держекспертізу, вико-

нується робочий проект. Почати ро-

боти планується в 2008 році.

Проект виконується за рахун-

ком бюджетних коштів. Будів-

ництво – за рахунок коштів інвестора.

**Будівництво двох на-
вчальних корпусів по вул.
Політехнічній, 7.** 1-й корпус – 9 тис. м², 2-й – 6 тис. м². У 2008 році укладено договір з фінансовою компанією «Віллард-інвест». Після завершення будівництва обидва корпуси передаються на баланс університету. Нині розпочато проектні роботи. Фінансування – за рахунок інвестора.

**Будівництво Україн-
сько-японського центру** (пр. Перемоги, 37). Призна-

чений для навчально-науко-
вої та культурно-просвітни-

цкої діяльності. Нині виконуються

будівельні роботи. За наявності

фінансування термін введення в ек-

сплуатацію – 2009 рік. Джерело фінан-

сування – бюджет. Загальна площа

2200 м².

Навчально-науковий Україн-

сько-корейський IT центр. Площа

– 1,5 тис. м², буде розташований на

майданчику по вул. Політехнічній, 7,

фінансування за рахунок корейської

Таким буде гуртожиток на вул. Виборзькій

житлового комплексу (вул. Даշавська, пров. Ковальський, вул. Виборзька), будівництво житлового комплексу по вул. Польовій.

Зупинюється докладніше на кожному із проектів. **Будівництво на-
вчального корпусу по вул.
Борщагівській, 48.** Інвестиційний договір між НТУУ «КПІ» і ТОВ «Аксон-інвест» стосується будівництва 3-ї секції площею 19 тис. м², з яких 25%

ПІДСУМКИ В КОНКУРСУ ГРАНТІВ

На V конкурс фінансової підтримки наукових робіт студентів і аспірантів НТУУ «КПІ» у 2008/09 навчальному році було подано 29 наукових робіт із 12 структурних підрозділів університету: РТФ, ПБФ, ХТФ, ФМР, ІЕЕ, ФЕА, ТЕФ, ФБТ, ММІФ, ФАКС, ФММ, ІПСА. За результатами оцінок експертів департаментом науки та інновації визначено 15 студентсько-аспірантських колективів, що будуть виконувати науково-дослідні роботи за підтримки ректорату університету. Наводимо прізвища керівників цих робіт: О.В.Гусарова і О.А.Кладун (каф. біотехники та інженерії, ФБТ), О.Ю.Серъожкіна, О.В.Катрук і О.С.Лапіга (каф. виробництва приладів,

ПБФ), О.В.Гайдай (каф. органічної хімії та технології органічних речовин, ХТФ), В.В.Андрійко та Ю.В.Іванішак (каф. радіоконструювання і виробництва радіоапаратури, РТФ), В.В.Лисак (каф. електромеханіки, ФЕА), Ю.В.Лохманець (каф. енергозбереження та теплотехніки, ІЕЕ), О.А.Можаровська (каф. енергомеханічного обладнання енергоенергетичних виробництв, ІЕЕ), А.М.Наумова (каф. атомних електростанцій та інженерної теплофізики, ТЕФ), С.В.Тороус і В.А.Печерний (каф. математичної фізики ФМФ), І.О.Запорожко (каф. медичної кібернетики та телемедицини, ММІФ).

Вітаємо переможців і бажаємо творчих успіхів!

Департамент науки та інновації

Школа студентського самоврядування

За участю Студентської ради КПІ та студентських рад факультетів й інститутів проводиться велика робота – організація культурно-масових заходів, зокрема, конкурсів «Королева КПІ» та «Містер КПІ», чемпіонатів з шахів, шашок, футболу. Триматися високого рівня можна лише завдяки сильній команді, дієвим людям – студентам, у яких є бажання і наснага працювати. Звичайно, що кожна студентська рада зіштовхується з певними проблемами. Одна з них, за словами заступника голови Студради КПІ Іллі Кубасова, – це плинність кадрів. Студенти приходять, відпрацьовують певний проект, а потім ідуть в силу якихось обставин – чи наявності, чи надмірного завантаження. Такий собі «банк» активістів складають студенти-першокурсники, однак вони, в принципі, ще не мають чіткого уявлення про студентське самоврядування. Саме окреслені у цьому довгому вступі проблеми й стали основоположними для ідеї створення Школи студентського самоврядування.

У червні 2008 р. було створено оргкомітет у складі представників Студентської ради Києва, Спілки ініціативної молоді та Студентських рад низки університетів. Від НТУУ «КПІ» до складу оргкомітету увійшли голова Студентської ради КПІ Олександр Рощин та його заступник Ілля Кубасов. Оргкомітет зайнявся створенням положення проєкту, було розроблено його програму, яка передбачала низку етапів. Їх здійснення розпочалося 29 серпня.

Перший етап – навчити вже досвідчених «студрадівців» залучати активістів, – пройшов на базі університету «Україна». Другий, так званий «внутрішній» етап, передбачав знайомство з першим курсом, зокрема на Дні першокурсника. Звичайно, не вдалося охопит

ІНЖЕНЕРНО-ХІМІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ - 70!

Сімдесят років...

І для людини це не так багато, а для такої великої структури в Національно-му технічному університеті України «Київський політехнічний інститут», як інженерно-хімічний факультет – це зовсім мало, це пройдений шлях напру-женої творчої роботи і плани подаль-шого розвитку. Необхідно обернутися, подивитися, що зроблено корисного, а що зроблено не так, як хотілось би, проаналізувати все, що було, і що потрібно зробити для по-ступу вперед. Для нас основоположним постулатом є розвиток творчості при підго-товці інженерних кадрів. Але без минулого немає майбутнього, і тому трохи історії...

Початок 30-х років минуло-го століття в СРСР був періодом індустріалізації. Основні класичні конструкційні та будівельні матеріали – метал, металеві сплави, цегла, дерево тощо – вже не задовільняли потреб народного господарства за умов стрімкого технічного прогресу. Виникла потреба в нових матеріалах і, звичай-но, у створенні відповідних машин і апаратів як для існуючих, так і для нових хімічних технологій. Вирішувати ці проблеми треба було в комплексі й на су-часному технічному рівні.

Подолати цей комплекс проблем без розвинутого машинобудування було б неможливо. В 1928 році у складі хіміко-технологічного факультету КПІ було створено кафедру хімічного машинобудування, а в 1931 році – відкрито вечірнє відділення спеціальності «Хі-мічне машинобудування» під керів-ництвом доцента О.С.Плигунова – у подальшому багаторічного ректора КПІ, професора. Зважаючи на потреби гос-

корпус №19 площею понад 5 тис м². У будівництві корпусу взяли активну участь доценти Б.Б.Булгаков, В.В.Гончаренко, А.І.Кубрак, М.З.Кваско, С.В.Сидоренко, В.В.Доброногов, Я.М.Корніenko, ст. викл. П.Г.Глаз та інші викладачі, співробітники та студенти.

У 1981 році факультет очолив проф.

В.С.Коваленко – відомий фахівець у галузі лазерної технології обробки матеріалів. У цей час до складу факультету вийшла кафедра технічної механіки, яку очолював член-кореспондент АН УРСР Ф.К.Іванченко. Професор В.С.Коваленко зробив вагомий

внесок щодо популяризації факультету на міжнародному рівні і згодом очолив кафедру лазерної технології та конструкційних матеріалів. Ці дві кафедри у 2000 році вийшли до складу сучасного механіко-машинобудівного інституту.

Новий етап на початку третього тисячоліття почався з приходом на посаду декана професора Е.М.Панова. За пропозицією ректора академіка НАН України М.З.Згуровського та за підтримки колективу факультету було переименовано на інженерно-хімічний. Факультет почав змінюватись фінансово завдяки договорам, які виконувались під науковим керівництвом Е.М.Панова в галузі виробництва кольорових металів України та Росії. Сформувався новий науковий напрямок із дослідження теплофізичних властивостей процесів графітації і виробництва кольорових металів. На факультеті за участю провідних фахівців НАН України створено Спеціалізовану вчено-раду із захисту докторських дисертацій, оновилося видання збірника наукових праць. До складу факультету вийшли кафедра екології та технології рослинних полімерів і кафедра кібернетики хіміко-технологічних процесів. Згодом остання знову повернулась на хіміко-технологічний факультет.

Старшою сестрою кафедри ХПСМ та провісником факультету можна вважати кафедру машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв. На кафедрі працювали відомі вчені: член-кореспондент АН УРСР В.Ф.Васильєв, професор Й.І.Чорнобильський, А.А.Кіров, О.С.Плигунов, А.Г.Бондар, Р.Я.Ладієв. Ними створена і пілідно працює наукова школа, яка має великий авторитет в Україні та за межами. Наукові дослідження кафедри відображені в численних підручниках і посібниках, які є класичними при підготовці інженерів і науковців.

Значний поштовх у розвитку кафедри було здійснено в період, коли завідувачем став проф. Ю.Ю.Лукач. Під його керівництвом понад 50 співробітників, аспірантів факультету та інших установ захистили докторські та кандидатські дисертації. Згодом його учні М.І.Павліщев, О.Н.Півень, Л.Б.Радченко отримали звання професорів і успішно продовжили його справу.

З 1999 року кафедру очолює професор Я.М.Корніенко. За його участю широко впроваджується обчислювальна техніка, відкриті нові спеціалізації. Кафедра готує фахівців за двома спеціальностями: «Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів» та «Обладнання лісового комплексу» (це єдина спеціальність в Україні, за якою готують інженерів-механіків целюлозно-паперового виробництва).

На кафедрі пілідно працюють професор О.Н.Півень, доценти О.Г.Зубрій, С.В.Сидоренко, М.П.Швед, І.О.Мікульонок, А.Р.Степанюк, Г.Л.Рябцев та ін. Окремо потрібно відзначити роботу професора В.М.Марчевського зі створення і впровадження цілої низки машин для сушіння. Кафедрою підготовлено більш як 4,5 тис. фахівців, якими по праву пишеться факультет і які принесли славу НТУУ «КПІ». Великою є роль кафедри в залученні котшті ряду міністерств для будівництва корпусу №19. Під керівництвом Я.М.Корнієнко для професійно-орієнтованої підготовки молоді була організована філія доніверситетської підготовки, яка користується авторитетом серед абітурієнтів. Випускники кафедри займають керівні посади в господарстві, бізнесі. Кафедра передуває в невпинному динамічному русі, має добре перспективи для розвитку. Лабораторна база постійно оновлюється, лекційні курси спираються на науково-дослідні роботи кафедри.

У повоєнні роки кафедру очолювали професори В.Ф.Дубовицький, Д.Д.Рябінін, І.М.Федоткін.

Особливий імпульс в розвитку кафедри пов'язаний з приходом у 1986 році лауреата Державної премії України професора О.С.Сахарова, який широко впровадив у навчальний процес обчислювальну технологію та сприяв відкриттю нових спеціалізацій з комп'ютерного проектування і розширенню напрямків наукових

досліджень кафедри, зокрема в галузі механіки деформованого тіла.

З приходом професора Е.М.Панова, який очолив кафедру в 2001 році, відкрито нові спеціалізації з напрямків ресурсоенергозбереження і діагностики обладнання, а також спеціальність «Машини і технологія пакування». Розширяється науково-дослідна частина кафедри, обсяг господовірних та бюджетних робіт зрос із декількох разів.

За роки існування кафедри ХПСМ підготовлено близько 5 тисяч фахівців. Випускники кафедри працюють на керівних посадах та є провідними науковцями. Серед них: член-кореспондент НАН України Т.О.Прихна, професор Ю.Ю.Лукач, В.В.Ванін, В.Г.Герасимчук, І.І.Назаренко, А.В.Пахаренко та інші. Сьогодні на кафедрі успішно працюють її вихованці: професори В.І.Сівецький, доценти В.В.Малиновський, Г.О.Насонкін, Д.Е.Сідоров, В.В.Гончаренко, І.В.Коваленко, О.М.Тимонін, С.О.Пристайлів, В.Ю.Щербина, О.Л.Сокольський, с.н.с. О.С.Колосов та інші.

У 2000 році під керівництвом проф.

Е.М.Панова створено НДЦ «Ресурсо-зберігаючі технології», до якого ввійшли доценти Г.М.Васильченко, І.Л.Шилович та інші науковці, які перейшли на кафедру та до названого центру з теплоенергетичного факультету. Починаючи з середини 80-х років і дотепер колектив постійно співпрацює з такими гігантами кольорової металургії, як Красногорський алюмінієвий завод, Братський, Саяногорський, Іркутський, Запорізький алюмінієві комбінати. Не залишається поза увагою науковців і така важлива для металургів галузь, як електродне виробництво – ВАТ «Український графіт». Фахівці центру мають великий авторитет серед виробничиків та науковців.

Старшою сестрою кафедри ХПСМ та провісником факультету можна вважати кафедру машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв. На кафедрі працювали відомі вчені: член-кореспондент АН УРСР В.Ф.Васильєв, професор Й.І.Чорнобильський, А.А.Кіров, О.С.Плигунов, А.Г.Бондар, Р.Я.Ладієв. Ними створена і пілідно працює наукова школа, яка має великий авторитет в Україні та за межами. Наукові дослідження кафедри відображені в численних підручниках і посібниках, які є класичними при підготовці інженерів і науковців.

Значний поштовх у розвитку кафедри було здійснено в період, коли завідувачем став проф. Ю.Ю.Лукач. Під його керівництвом понад 50 співробітників, аспірантів факультету та інших установ захистили докторські та кандидатські дисертації. Згодом його учні М.І.Павліщев, О.Н.Півень, Л.Б.Радченко отримали звання професорів і успішно продовжили його справу.

З 1999 року кафедру очолює професор Я.М.Корніенко. За його участю широко впроваджується обчислювальна техніка, відкриті нові спеціалізації. Кафедра готує фахівців за двома спеціальностями: «Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів» та «Обладнання лісового комплексу» (це єдина спеціальність в Україні, за якою готують інженерів-механіків целюлозно-паперового виробництва).

На кафедрі пілідно працюють професор О.Н.Півень, доценти О.Г.Зубрій, С.В.Сидоренко, М.П.Швед, І.О.Мікульонок, А.Р.Степанюк, Г.Л.Рябцев та ін. Окремо потрібно відзначити роботу професора В.М.Марчевського зі створення і впровадження цілої низки машин для сушіння. Кафедрою підготовлено більш як 4,5 тис. фахівців, якими по праву пишеться факультет і які принесли славу НТУУ «КПІ». Великою є роль кафедри в залученні котшті ряду міністерств для будівництва корпусу №19. Під керівництвом Я.М.Корнієнко для професійно-орієнтованої підготовки молоді була організована філія доніверситетської підготовки, яка користується авторитетом серед абітурієнтів. Випускники кафедри займають керівні посади в господарстві, бізнесі. Кафедра передуває в невпинному динамічному русі, має добре перспективи для розвитку. Лабораторна база постійно оновлюється, лекційні курси спираються на науково-дослідні роботи кафедри.

– Хімічне машинобудування і апаратобудування;

– Обладнання підприємств будівельних матеріалів, виробів та конструкцій;

– Машини і технологія переробки полімерних матеріалів у виробі та деталі;

– Машини та технологія пакування (що спеціальність було відкрито в 2004 році).

У повоєнні роки кафедру очолювали професори В.Ф.Дубовицький, Д.Д.Рябінін, І.М.Федоткін.

Особливий імпульс в розвитку кафедри пов'язаний з приходом у 1986 році лауреата Державної премії України професора О.С.Сахарова, який широко впровадив у навчальний процес обчислювальну технологію та сприяв відкриттю нових спеціалізацій з комп'ютерного проектування і розширенню напрямків наукових

премії, автор першого в СРСР підручника з цієї дисципліни, який перебігав до Києва з Ленінграда, де тривалий час працював у Центральному котлотурбінному інституті.

Колектив кафедри у стислий термін створив лабораторну базу, займаючись одночасно підготовкою курсів лекцій і навчанням студентів. Через рік кафедру перейменували на кафедру теоретичних основ автоматики і автоматизації хімічних виробництв, а згодом – на кафедру автоматизації хімічних виробництв. Перший випуск підготовлених кафедрою інженерів відбувся у 1962 році. Через рік кафедру було пе-

реведено на факультет промисловості, організовано наукові семінари.

Серед випускників кафедри професори Л.М.Шкарапута, Г.О.Статюха, Д.О.Автисян; державний діяч О.Ф.Крамар, політик І.М.Салій, бізнесмен Г.А.Садовий та інші.

Випускники кафедрету працюють в США, Німеччині, Ізраїлі, Росії – це показник якості фахової підготовки.

Для підготовки фахівців з проблем охорони навколошнього середовища та технології целюлозно-паперових виробництв у 2000 році до інженерно-хімічного факультету було переведено кафедру екології та технології рос-

Випуск магістрів

реведено на факультет хімічного машинобудування.

Кафедра доволі швидко посила гідне місце на факультеті поряд з базовими спеціальностями-старожилами: вже навколо конкурса за поданими заявами абитуриєнтів сягнув 4–5 осіб на місце.

У 1964 році завідувачем кафедри став доцент Р.Я.Ладієв, який створив у колективі творчу, доброзичливу атмосферу, організував підготовку захисту кандидатських дисертацій молодими співробітниками кафедри. Протягом кількох років дисертації захистили Г.М.Васильченко, І.Л.Шилович та інші. Кафедра завідувачем став доцент Р.Я.Ладієв, який створив у колективі творчу, доброзичливу атмосферу, організував підготовку захисту кандидатських дисертацій молодими співробітниками кафедри. Протягом кількох років дисертації захистили Г.М.Васильченко, І.Л.Шилович та інші. Кафедра завідувачем став доцент Р.Я.Ладієв, який створив у колективі творчу, доброзичливу атм

Що породжує мистецтво?..

12 листопада в Картийній галереї КПІ відкрилася виставка творів з природного матеріалу – ошибана, на якій представлена роботи членів творчого об'єднання "Палітра флори": Петра

Козловського, Інни Данченко, Уляни і Василя Куцан, Юлії Шлаєр, Тетяни Бердник, Валентини Процько, Ірини Блахчук, Лариси Димінч та Тетяни Михайліченко (на фото).

Виставка знайомить відвідувачів із унікальними роботами, що виконані без пензля і фарб, проте красою, оригінальністю та технікою відтворення вони ні на йому не поступаються творам живопису. Безперечно, ошибана – вид образотворчого мистецтва. Тематика виставки надзвичайно багата. Здається, що майстрам навіть вдалося післянні історичні напрями в живописі: від класичного (з його непохідною традиційністю, поважністю, канонічністю) до наївного – де у поєднанні прости та невинності зароджується істинне мистецтво, зріле, але з веселою та безтурботною вдачею.

При вході до зали відвідувачів зустрічають роботи Петра Козловського.

І.Данченко "Вождь"

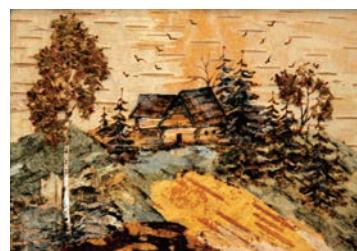
Мемент вітваря православної церкви у с. Себи, виконане з маку та пшениці.

Поряд зі строгими роботами Петра Козловського – картини Інни Данченко, які дивують своєю легкістю та невагомістю. Майстрина виконує роботи з тополиного пуху. Через це техніку виконання її робіт прозвали "пухнастою". Навіть важко уявити собі, що білі малюнки на чорному оксамитовому папері – насправді старанно викладений пух навіть без використання клею. Байдужими ці картини не залишають никого.

Почуття радості та захоплення не відпускає тбо.

Ось пейзажі подружжя Уляни і Василя Куцан з міста Косова (він – інженер-зв'язківець, вона – вчителька української мови та літератури). Вони почали творити в досить зрілому віці. Картини з кори берези передають всю чарівність та неповторність природи карпатського краю: її м'якість, пишність, жвавість та багатство кольору, при цьому не використовуючи фарб! Тому й не дивно, що роботи Уляни та Василя Куцан заходяться в приватних колекціях у США, Канаді, Аргентині та багатьох інших країнах світу.

Залишаючи березові гаї, ми опиняємось у зовсім іншому місці. Схоже, що це якась зала, можливо, навіть театр, салонний театр. Благородні бордові кольори, насичені, виразні. Навколо наче ото запах старомодних вишуканих речей, антикваріату. Насправді ж це роботи Ольги Забалуєвої – танцівниці балету Національного цирку України. Тому й не дивно, що мистецтво її присвячено танцям, артбалету та сцені. А картини її настільки об'ємні та енерг-

Уляна і Василь Куцан
"Батьківський поріг"

тично запалені, що от-от зазвичай музика і не-одмінно розпочнеться танок. Ця пластика, ритм та антураж створені з різних природних матеріалів: пелюсток квітів, пір'їн птахів, кори брези. Неймовірно, як мистецтво породило мистецтво.

Підхопила світську тему і Тетяна Бердник, зобразивши у своїх роботах панночок, романтичних, замріяних. До речі, саме Тетяна у 2004 році заснувала творче об'єднання "Палітра флори". І вже п'ятий рік поспіль майстрина проводить майстер-класи, які користуються величезною популярністю не тільки серед молоді, а й серед людей похилого віку. "Адже мистецтво ошибана – релаксаційне, наявіть медитативне", – стверджує Тетяна. Воно хоча й розслаблює, проте ти залишаєшся зібраним, зосередженим, абстрагуєшся від якихось побутових проблем, негараздів. Це певне очищення, духовне вивільнення, свобода духу. Саме такими є картини Тетяни: вільні, очищені, справжні, добре, прозорі, хоча й надлені таємничістю, недосказаністю, загадковістю.

Оригінальними є картини і Валентини Процько, Валентина Іванівна виконує роботи з фізалісу. На одних зображені лише силует людини, проте викладено фізаліс настільки вдало, що ти хоч-хоч милюєшся її грацією, вишуканістю, легкістю ходи. Інші ж, наприклад пейзаж, вражають своєю наповненістю, буйністю. Коли до них придивляєшся, починає здаватися, що картини виконані з ниток – настільки майстерно та виважено використано фізаліс.

Продовжує експозицію виставка мініатюр Ірини Блахчук. Ірина Степанівна – науковий співробітник, а її мистецький стаж нараховує 18 років. Майстрина представила вишукані квіткові композиції рослинної тематики. Мініатюра – це дуже складна робота. Адже порушивши рівновагу, можна зіпсувати композицію, зламати її.

Рухаючись далі, ми потрапляємо у світ Лариси Димінч, майстрині декоративно-ужиткового мистецтва України. Лариса створює не-перевершені солом'яні барельєфи церков. Для створення точної копії церкви майстрина користується документальними матеріалами, не-рідко й сама відвідує деякі з них. Так на картинах зображені Троїцька церква (1906), Воззівденська церква (XV-XVI ст.), Михайлівська церква (1710), Греко-католицька церква Святої Параскеви (1700) та багато інших. Її роботи надзвичайно душевні, випромінюють тепло, створюють довкола себе свято.

Не дають загасити душевний запал попотна Тетяна Михайліченко, яка займається флористикою більше 20 років. У роботах Тетяни Василівни – образки петриківського розпису з елементами українського орнаменту. Саме ці свої роботи майстрина вважає воїстину оригінальними та автентичними. Вражає і те, наскільки яскравими та соковитими залишилися кольори квітів навіть після засушування, мабуть, у цьому є весь секрет неповторності картин. Виконує Тетяна Василівна і роботи з тополиного пуху. Хоча сама називає їх технічними роботами, проте й вони сповнені душевності та тепла.

Тож завітайте до ЦКМ, пориньте у світ прекрасного, живого, неповторного. До 12 грудня ви ще зможете купатися в сонячних променях картин творчого об'єднання "Палітра флори".

Юлія Вашейко

Цікава «іントонологія», або Силою не будеш милою

Для тих, хто не знає: іntonологія – це наукова дисципліна, що вивчає іntonaciю. І згадали ми про неї невідкладово. Хоча йтиметься в цій статті не про іntonaciю як мовне явище чи звукове втілення думки музичного твору, а про диско-клуб з такою ж назвою, розташований у студентському містечку НТУУ «КПІ».

Цікавий заклад «Іntonaciя». Працювати він починає тоді, коли більшість людей роботу або навчання вже закінчили – о 21 годині. А закінчує вже вночі, а коли й наступного ранку.

Працює «Іntonaciя» зі смаком – напої літньою рікою, запальні ритми змінюються ліричними мелодіями, потім – знов потужними швидкими акордами. На танцполі часом немає де яблуку впасті, прожектори блімають різномар'ям, навіть діл-джеєс за шумом не завжди розчуш. І байдуже, що навколо гуртожитків і житлових будинків, що хтось ляєє спати, а хтось уже намагається заснути, що комусь завтра здавати термінову роботу, а комусь – до світу вставати. Це, як то кажуть, іхні проблеми. «Іntonaciя» гуде!

Бувають в «Іntonaciї» й інші розваги. Та не якіс там «ботанівські» вікторинки або що, а, скажімо, конкурси на роздягання. Відразу і не зрозуміш, хто в них виграв, а хто програв, бо це справа смаку. Комусь стріптиз подобається дивитися, а комусь – брати в ньому участь. Головне, щоб усім подобалося.

Добряче хильнувши, натанцювавши і надивившись на красу небачену, «гарячі шулявські хлопці» і собі починають мріяти – з'ясовують, хто з них краль-преможниця більше достойний. Як у таких випадках належить, кращого визначають за допомогою бійки. Щоправда, не завжди чесної, але, як мовиться, «то таке». У подібних випадках наявіть музика неспроможна заглушити смачних слів та ідіоматичних виразів, якими обмінюються достойні супротивники. А з якими неповторними іntonациями промовляють вони свої пафосні тексти! Тут-то і зрозумієш, що недарма, ох недарма, отримав клуб свою вишукану назву.

Районна міліція «Іntonaciю» поважає. Інакше, чого б вона тут так часто бувала? Судить самі, лише цього року зафіксовано ряд звернень до міліції про різні чудасі, що відбувалися в клубі та біля нього глупої ночі. Які саме – не будемо перераховувати – іх багато.

Ніде правди діти, інколи під час з'ясування стосунків відпочивальники перебирають міру. Ось, скажімо, якось два відвідувачі клубу Владислав Ш. 1986 року народження і Юрій Д. 1983 року народження так у ньому навідпочивалися, що не лише з охоронцями побилися, але й плазмовий телевізор розколотили. Але ж таке не щодня, точніше, не щоночі буває ...

Одне слово, життя в «Іntonaciї» вирує. От тільки не всі розуміються на «клубному стилі». І кількість тих, хто не розуміється, не така вже маленька. Що поробиш, така вже специфіка. Вчать-

ся, дурні, замість того, щоб не відставати від стрімкої моди.

Тож і задумалася адміністрація НТУУ «КПІ», чи не дуже потужно б'є це «джеєло сучасної культури»? Чи не занадто воно для університету гарне? Адже мета діяльності вищого навчального закладу – одна, а диско-клубу, до того ж такого специфічного, як «Іntonaciя», – зовсім інша. То може, слід було б її пошукати іншого місця для розгортання своєї культуртрегерської діяльності?

А тут якраз і термін закінчення оренди приміщення, де розташовано «Іntonaciю», добіг кінця. Здавалося б, саме час розстатися миром. Тож і написала адміністрація університету директору ПП «МНТП «Студент-сервіс», яке є власником закладу, листа з проханням звільнити орендоване приміщення.

Лист цей для керівників «Студент-сервісу» (а назва як! Ну просто студентські благодійники!) став прикрою несподіванкою. Певна річ, їх можна зрозуміти: жилиси гарненько, грошенята любителів гучної музики і солоденької полунички щоночі в кішенні самі так і падали. Слід було лише платити з них якусь деяницю за оренду, а далі – хоч трава не рости. І раптом така звістка. Тож і не погодилися власники ПП «МНТП «Студент-сервіс» виселятися. «Не будемо, – кажуть, – виїжджати, і край! Нам і тут добре!»

Довелося Національному технічному університету України «Київський політехнічний інститут» разом з районним відділенням Фонду державного майна України звернутися з позовом про примусове виселення з державних приміщень клубу «Іntonaciя» до суду.

Але і ПП «МНТП «Студент-сервіс» не в тім'я бите – також до суду звернулося. З позовом про визнання договорів оренди продовженими, бо надто вже вийдяжати не хочеться. Та ще й під час розгляду справи його представники весь час клопотали про відкладення слухань – з різних, але завжди ду-у-же поважних причин. Урешті-решт суд вже ж таки справу розглянув і 1 вересня цього року підприємству «Студент-сервіс» у продовженні оренди відмовив.

Ох як не сподобалася ця судова ухвали керівникам «Студент-сервісу»! Не хочучи вони з нею погодитися, апеляційну скаргу подали. І тактики дотримуються тієї ж, що й раніше: всілкими способами намагатися перенести засідання суду і на невизначеній термін затягнути прийняття останнього рішення.

Тільки тактика ця хибна. Бо, як в народі кажуть, «силою не будеш милою», і приміщення, яке поки що займає «Іntonaciя», належить все ж таки державі. Тому саме державі, а не власнику сумінівного нічного клубу вирішувати, хто має це приміщення займати.

Така от «іntonологія»...

Остап Іntonюк

Микола Степанович Свідло

8 листопада 2008 р. на 67-му році після короткої, але тяжкої хвороби пішов з життя доктор філософських наук, професор кафедри філософії факультету соціології і права Микола Степанович Свідло.

М.С.Свідло був обдарованим філософом і талановитим організатором. Де б він не працював: викладацький роботі у вищих навчальних закладах, в Міністерстві освіти, завідувачем кафедри в Київському інженерно-будівельному інституті, на посаді професора в нашому університеті, всідні він залишав за собою хорошу пам'ять як відповідальність і чуйна людина.

Наукова діяльність Миколи Степановича була пов'язана з проблемами теорії пізнання, історії філософії та філософії освіти. В його творчому доробку 2 монографії, 2 підручники, 3 навчальних посібники. М.С.Свідло підготував 5 кандидатів наук та одного доктора.

Колеги та друзі глибоко сумують та висловлюють співчуття рідним Миколи Степановича.

17 листопада 2008 р. Фото